

СКОМРАХИ'15 SKOMRAHI'15

БИЛТЕН 2
BULLETIN 1

6 - 10 ноември

ФАКУЛТЕТ ЗА ДРАМСКИ УМЕТНОСТИ - СКОПЈЕ

ПРОФ. АЛЕКСАНДРА ХОНГ, НАТФИЗ СОФИЈА

PROF. ALEKSANDRA HONG, NATFA SOFIA

ПАНТОМИМА

PANTOMIME

Работилницата, одржана од страна на доц. Александра Хонг Азизбаева и нејзините студенти од Софија, ја започнавме со позиционирање на телото во правилна положба. (Ветуваме дека секогаш кога ќе се сетиме на работилницата, ќе се исправиме.) Потоа следуваа две слични вежби низ кои се усовршува концентрацијата, моторичноста, полимодалноста... Можете ли да претпоставите како функционира мозокот кога треба рацете, нозете, очите и главата да се движат неповрзано и независно, како некоја кукла водена истовремено од тројца кукловодачи, а притоа да се кажува текст?! Е па, некои се способни тоа дури и да го изведат: Деница, Ива, Моника, Симона, Јасен и Јацек, децките кои вчера вечерта нè оставија со отворена уста. И конечно, стигнавме до делот пантомима, воедно и главната тема на истоимената работилница. Треба да научиме да направиме илузија. Започнавме со мртва точка, потоа, задно одење, предно одење, странично одење и сите тие заедно споени. И замислете, полека почнавме да одиме во место, успеавме да скокнеме на платформа која не постои, а всушност да сме на истото место и да го туркаме сидот кој го нема. Колку е тоа невестинито, а изгледа сосема реално. За добар завршеток на работилницата, гледавме еден фасцинантен документарец за класа составена од глувонеми студенти, а раководена од истата професорка. Танцуваа како и сите останати, но на музика која не ја слушаат, создавајќи музика со рацете и нозете. Сите тие се изјаснија дека студиите за нив биле и рехабилитација. Дошле со искривени лица на кои се познава инвалидитет, а завршиле потполно вклопени во средината. Докажаа дека совршено ги владеат актерските вештини и дека можат да функционираат во театарот со помош на невербална комуникација. Толку за денес, еден поздрав со „бидете исправени за ваше добро“!

Емилија Спасовска

The workshop was held by the prof. Aleksandra Hong Azizbaeva and her students from Sofija. We started with posting the body in the right position. (We promise ourselves that each time we think of the workshop, we'll straighten the body up.) Then we proceeded with two exercises in similar manner that help us to improve the concentration, motion abilities and multimodality. Can you imagine the way our brain works while the arms, legs, eyes and head are moving unsynchronized and independently?! Can you imagine how it looks like to be a doll guided simultaneously by three different leaders at the same time, plus pronouncing the lines! Well, some people are even capable of doing it: Denica, Iva, Monika, Simona, Jasen and Jacek, the actors from NATFIZ who left us speechless yesterday. Finally, we got to the part with pantomime, the main topic of the workshop. We had to learn how to make an illusion. We started from nothing, then, we were walking backwards, walking forward, doing side walking and all of that merged together. Imagine, we succeeded to walk but not leaving the place, to push the walls and jump on platforms that don't exist. Even if it's not real it looks so realistic. For a perfect end of the workshop, we were watching the fascinating documentary about the class with deaf students, managed by the same professor. They were dancing like everyone else on music they don't listen, creating music with their hands and foots. They felt their studies as rehabilitation, entering into it with distorted faces of handicapped persons end exiting as fully integrated. They proved us they rule the acting skills perfectly and can work in the theater through non-verbal communication. For today that's it, so I am greeting you with "stay straight for your own good!"

Emilija Spasova

ПРОЕКТ „ШАМАР“

Пет филмски академии од Балканот заеднички ќе продуцираат омнибус од пет кратки играни филма, кои ќе се занимаваат со проблемите на младите генерации и неправдите на новото време. Ова на презентација во рамките на Пулскиот филмски фестивал го соопштија претставници на академиите и на факултетите вклучени во проектот, а на работилница во Скопје, во рамките на средбите „Скомрахи“, проектот ги доби своите финални контури. Омнибусот има работен наслов „Шамар“ и зборува за шлаганиците што младите (не) успеваат да му ги удираат на системот за да го разбудат, но и за ударите што ги примаат секојдневно. Сценаријата за петте кратки филмови се веќе напишани, а планирано е да бидат снимени до крајот на јули следната година. Автори се Теа Матановиќ од Хрватска, Јелена Гавриловиќ од Србија, Лејла Муратчауш од БиХ, Милош Борета од Црна Гора и Сашо Кокаланов од Македонија. Проектот го менторираат врвни филмски имиња од блаканските простори - сценаристот и режисер од Загреб Огнен Свиличиќ, сценаристите и професори од Македонија, Србија, БиХ и Црна Гора - Сашко Насев, Срѓан Кољевиќ, Елма Татарагиќ, и Марија Перовиќ.

Five film academies from the Balkan will produce omnibus of five short films, which will deal with the problems of young people and the injustices of the new era. This presentation within the Pula Film Festival was announced by representatives of academies and universities involved in the project and a workshop in Skopje, within the meetings “Skomrahi” project received its final outline. Omnibus has the working title “Shamar”. It is about the slapping that young (not) fail to strike the system to wake up, also about those they receive daily. Scenarios for five short films are already written and planned to be taken by the end of July next year. Authors Tea Matanovic Croatian Jelena Gavrilovic of Serbia, Leila Muratchaush BiH Milos Bore Montenegro and Macedonia Sasho Kokalanov. The project mentor top film names from the Balkans area spaces - writer and director of the Zagreb Fire Svilicic, writers and professors from Macedonia, Serbia, Bosnia and Montenegro - Sasko Nasev Srdjan Koljevic, Elma Tataragic and Marija Perovic.

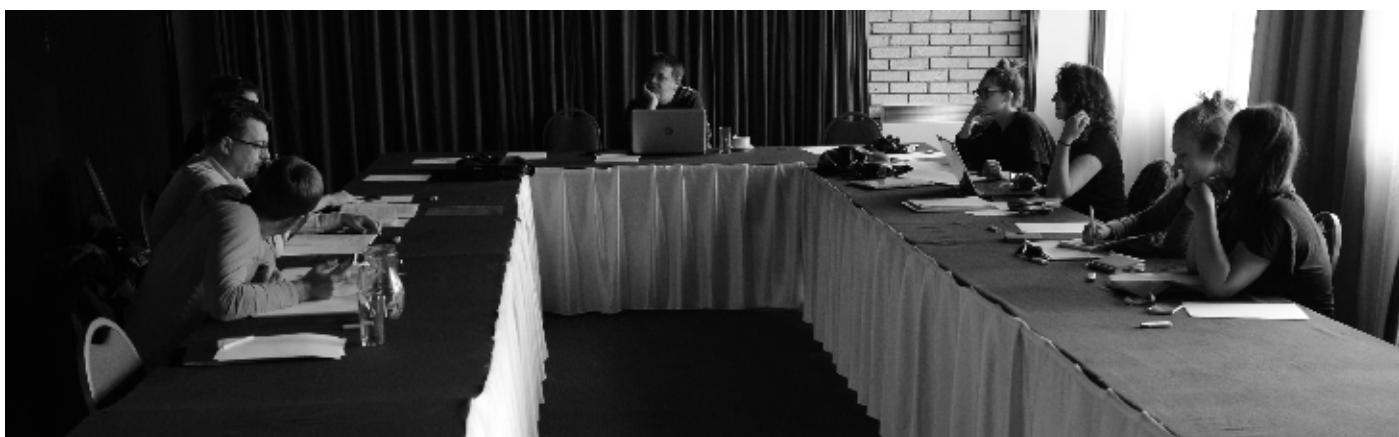

PROJECT "SHAMAR"

O. На работилницата во Скопје на сценаристите им се приклучија и режисерите и продуцентите, и се договараа буквално сите аспекти на филмовите. Потврден е амбициозниот план омнибусот да доживее промоции на сите најзначајни филмски фестивали на Балканот – освен во Пула, и на „Фест“ во Белград, на Скопскиот и на Сараевскиот филмски фестивал, како и на фестивалот во Херцег Нови. Во проектот, освен академиите, ќе бидат вклучени и приватни продукции, а Академијата за драмски уметности од Загреб како носител на продукцијата на заедничкиот омнибус обезбеди поддршка и од Еуроимаж и од Ерасмус.

Сашо Кокаланов

The workshop, the n writers joined by directors and producers, and agreed virtually all aspects of the films. Verified is an ambitious plan to experience the omnibus promotions all major film festivals in the Balkans - except in Pula, the “Fest” in Belgrade, Skopje and Sarajevo Film Festival, and the festival in Herceg Novi. In the project, except academies will include private productions, and the Academy of Dramatic Arts in Zagreb as the holder of the production of the joint omnibus support from Eurimages and Erasmus.

Sasho Kokalanov

МАЛА РИБА

Е филм кој на еден прозаичен начин ни ја доловува среќата или ,подобро, несреќата на малата Бирја, која навидум среќно го поминува распустот кај своите баба и и дедо, се додека, од нивната кавга, не сфати зошто всушност е таму. И покрај тоа што дознава дека нејзините родители се разведуваат, Бирја се обидува својата тага ја „скрие“ во дружењето со децата крај езерото. Малата и храбра Бирја, ни покажува дека независно од ситуацијата во која сме, секогаш може да го извлечеме најдоброто.

LITTLE FISH

I s a film that in a prosaic way captures the happiness or better, unhappiness of the little Birja. It seems that she happily spend the summer in the house of her grandparents, until she understand of their argue the reason why she is staying there. But, although she finds out that her parents are going to separate, Birja tries to hide her sadness in playing with the kids at the lake. The little Birja presents us that no matter in what situation we are, always can be better.

НАЗАД

О вој филм ни поставува еден тон прашања ставени во коцка. Што е среќа, кога и она што некогаш си го сметал за највредно си го изгубил? Што потоа? Тоа го согледуваме преку ликот на Даша и нејзината сестра кои ги губат родителите. Овој филм ни говори дека среќата си самиот ти. Она што ни ја носи среќата се миговте, фрагментите, тоновите што си ги носиме со себеси, парчињата сон споени во секојдневието.

BACKWARDS

T his film gives us a ton of questions put in a box. What is happiness, if something that you ever considered for the most valuable thing have you lost? What then? That we can see through the character of Dasa and her sister who have lost their parents. This film tells us that happiness is you. What brings us happiness is moments, fragments, tones. Pieces of dream merged into the everyday life.

ОДНОВО

В о животот постои едно едноставно, но многу парадоксално правило дека кога се обидуваме да ги промениме другите околу себе, ништо не се менува, но кога почнуваме да се менуваме себе си, тогаш цел свет околу нас станува поинаков. Матеј ја заборава сопствената среќа, обидувајќи се да му помогне на татка си. На крајот Матеј сфаќа дека мора да го смести татко си во болница, но продолжува да „глуми“ во неговиот „криминалистички филм“. Ова извонредно филмско дело ни дава лик кој ја претставува величината на самиот човек, вистинската и единствена, искрена љубов.

Мона Паскалова

ANew

I n life, there is one simple, but very paradoxical rule that, when we try to change others around us, nothing will be changed, but when we begin to change ourselves, then the world around us becomes different. Matej forgets about his happiness, trying to help his father. At the end Matej realizes that he must put his father in a hospital, but still he continues to act in his father's „criminal film“. This film gives us a character who presents the greatness of the human, the only and real, true love.

Mona Paskalova

КОГА ОВЦИТЕ БИ БИЛЕ РОЗЕВИ If the sheep were pink

Во едно напуштено село со малку луѓе живее и малиот осамен Марко, единственото дете во селото. Тој ја живее својата секојдневна рутина, зададена од наставникот и родителите. Се менува кога еден ден ќе се појават малите Лачо, Бибер, невидливиот Дучо и Шотка. Тие веруваат дека секој има право да остане дете или да порасне и дека возрасните ги малтретираат децата. По една извонредна авантура со нив Марко решава да го напушти селото и да тргне на пат со „номадите деца“, но, за жал, не стига точно на време. На крајот му се раѓа и брат, а име го сугерира неговиот пријател Лачо. Филм во кој малите актери одлично го будат детето на секој кој, за жал, одлучил да стане возрасен.

Аbandoned village of a few people there is a lonely kid Marko, the only kid in the village. He lives his everyday routine, set by his teacher and his parents. Everything changes when Lacho, Biber, invisible Ducho and Shotka one day appear. They believe that everyone has the right to chose to remain kid or to grow up and that the grown ups harass kids. After one great adventure with the kids Marko decides to leave the village and go with “nomad kids”, but, unfortunately, he can’t arrive at the right time. At the end his brother is born and he suggests to call him Lacho after his friend. Film in which little actors greatly awake the kid in everyone who sadly decided to grow up.

ИМА СЕ ПОВЕЌЕ НЕШТА ШТО ДОАЃАТ WITH MANY THINGS TO COME

„Сите среќни фамилии се слични, секоја несреќна фамилија на свој начин“ – Толстој. Филмот одлично ја отсликува духовната состојба на една фамилија која поминува низ тешки периоди на материјална криза.

“Аll happy families are alike, each unhappy family is unhappy in its own way.” – Tolstoy. The film successfully captures the spiritual state of one family going through hard period of material crisis.

ДЕВЕТ ДЕНА

Внукот има задача неколку дена да ја чува својата баба, која живее сама во еден мал, неуреден стан. Бабата се буди, јаде, гледа телевизија без да прозбори ни еден збор со внукот, секој ден го поминува исто. Последниот ден внукот ѝ приредува изненадување на баба си, која е подготвена да оди во старачки дом - ја води да се капат на езеро каде што тие се забавуваат. Филмот за внукот и бабата не потсетува да им обрнуваме внимание на постарите луѓе кои постојано ги забораваме.

АКО ИМАВ ОПЦИЈА НЕМАШЕ НИКОГАШ ДА ЗАМИНАМ

Филм за судбината на двајца емигранти кои патуваат низ границата на Србија. За време на престојот во овој дел од светот тие оставаат записи на карпи и сидови. На самиот крај физички исчезнуваат со тажна музика што ја симболизира нивната отфрленост од општеството. Но нивните записи трајно ќе останат да сведочат за нивното духовно постоење.

NINE DAYS

The nephew has a task to babysit his grandmother. She lives alone in one small, messy apartment. The granny wakes up, eats, watches TV without saying any word to her nephew, same thing every day. The last day the nephew decides to surprise his granny ready to go to a nursing home by taking her to the lake instead where they have a lot of fun. The film about the nephew and his granny remind us to give attention to the older people whom we

IF I HAD A CHOICE I WOULD NEVER LEAVE

Film about the destiny of two emigrants who travel through Serbian border. In the time of their stay on this part of the world they leave records to rocks and walls. At the end of the movie they disappear physically in sad music that symbolizes their rejection from the society. But their records will last permanently to witness their spiritual existence

БРИЧ

Моќна приказна за можноста на еден бербер да му се одмазди на директорот кој го отпуштил татко му, а кого судбината му го доведува „под брич“. Напнатоста во филмот е одлично водена и градена, сѐ до самиот крај на бричењето, кога берберот Владо сепак одлучува да не ја искористи можноста да му го пресече вратот на „муштеријата“ што му го уништил животот на неговиот татко. Филмот има јасна порака дека „одрекнувањето од одмаздата е вистинската одмазда.“

RAZOR

Р powerful story for the chance of one barber to revenge the director that fired his father, whom the destiny brings “Under the Razor”. The suspense in the movie is guided and built, till the end of the shaving, when the barber Vlado nevertheless chooses not to take advantage of the chance to cut the throat of the “guest” who destroyed the life of his father. The movie has clear message “not revenging is the real revenge”.

ЛЕТНА ШКОЛА

Љубовна приказна во која Асја, поради лошата оценка по физика, е казнета да не оди со родителите на море. Пријателот Стефан ѝ предлага да се запишат во школо за јавање, каде работи неговата симпатија – инструкторката по јавање. Во школото за јавање Асја се вљубува во инструкторот Милош и со него поминува една романтична ноќ. Но, по некој ден таа открива дека Милош е во врска со инструкторката. Асја страда, но, сепак, се помирува со судбината и се откажува од идејата да му ја уништи врската на Милош.
Артин Селмани

SUMMER SCHOOL

Тhe love story in which Asja, because of her bad grade in physics, is punished not to go with her parents on a vacation. Her friend Stefan suggests her to go to a riding school, where his crush works –riding coach. In the school of riding Asja falls in love with the instructor Milosh and spends a romantic night. But, after some time she finds out that Milosh is in a relationship with the girl instructor. Asja is suffering, but however she accepts her destiny and gives up on the idea to destroy Milosh's relationship.

Artin Selmani

ХАСАНАГИЦА

АСУ САРАЈЕВО

Претставата „Хасанагица“ е работена според тажачката за жената на Хасан Ага, српска народна балада за муслиманското семејство Араповиќ од Далмација. Поради едноставноста и концизноста на самата балада, актерите не бегаа од текстот. Претставата отвора многу прашања и самата по себе бара внимателно набљудување на секој детал. Видливо ни се претставени тогашните околности и обичаи, како и психологијата на мажите и жените во патријархалното општество. Според патријархалниот морал жената е прикована за куќата и е децата, таа останува робинка која знае само за својот маж, децата и правилата на семејниот живот. Хасанагица е доследна во почитувањето на правилата и ниту во еден момент не помислува да ги прекрши. Додека, кај мажот е сосема спротивното. Хасанага како маж е слободен да го истражува светот. Поради тоа тој е, наводно, либерален и ослободен од патријархална стега и грубите норми, па од жена си очекува да ги прекрши правилата. Строгите верувања и норми не ѝ дозволуваат на Хасанагица да ја исполни желбата на својот маж, па Хасанага бесен одлучува да ја избрка од својата куќа и да ја раздели од нејзините деца. Тука гледаме како проработува онаа машка суета, потребата за надмоќ и правото за управување на животот на жената и господареење со нејзината судбина. Претставата завршува со смртта на Хасанагица, која умира од тага по својот маж и деца. Актерската игра на колегите од Сараево успешно ни го долови духот на времето веќе далечно за нас.

Калија Киселички

ASU SARAJEVO

HASANAGICA

The play “Hasanagica” is based on the mourning song of the noble wife of the Hasan Aga which is a Serbian ballad about the Muslim family from Dalmatia. Due to the simplicity and due to how concise is the ballad itself the actors did not need to trait from the verses. The play posses many questions and demand for every detail to be carefully analyzed. In this play we can clearly see the surroundings and the tradition of that time as well as the psychology of the man and women within a patriarchal society. According to the patriarchal morality that the women Is chained to her house and children, she remains a slave who is only aware of her husband, her children and the rules of family life. Hasanagica is consistent in following the rules and does not consider breaking them. Is completely opposite for her husband. As a man, Hasanaga is free to explore the world. Because of this he is reportedly liberal and free from the patriarchal chains and the harsh norms. Hence he expects his wife to break the rules. The strict believes and norms do not allow for Hasanagica to fulfill her husband wishes which makes Hasanaga angry. He decides to throw her out from home and separates from her children. Here we see the male arrogance coming to place manifested as the need for power, the right to control the life of his wife and the right to be the master of her destiny. The play ends with the death of Hasanagica who dies due to the sadness for her husband and her children. The acting demonstrated from our colleagues from Sarajevo successfully captured the spirit of a time far away from ours.

Kaliya Kiselicki

ПРОМОЦИЈА НА СПИСАНИЕТО

Интервју со проф. д-р Ана Стојаноска - уредник на Ars Academica од ФДУ-Скопје

Водени од идејата научно да се елаборира проблематиката на македонските изведбени потенцијали во корелација со актуелни светски тенденции, Факултетот за музичка уметност и Факултетот за драмски уметности од Скопје го создадоа висококвалитетното научно списание "Ars Academica". На промоцијата на третиот број на списанието, во рамките на овогодинашните „Скомрахи“, проф. д-р Небојша Вилиќ посочи на недостатокот од ваков тип на пишани (hard copy) изданија, наспроти поплавата од електронските записи кои се појавуваат и исчезнуваат во виртуелниот свет и не остануваат како историски документи.

Дали досега постоел простор каде наставниот кадар од Факултетот за драмски уметности и факултетот за музичка уметност имале можност да објавуваат научни трудови од областа на театарската и музичката перформативна уметност?

Простор постоел и постои, во изданијата на културолошките списанија или пак на потесно-обласните списанија. Меѓутоа, недостигааше еден сериозен увид во тоа како и на кој начин образовниот кадар од нашите две институции ги спроведува теоријата и практиката што ги застапува. Од она што мене ми е познато, ова е прв обид заеднички да се објави списание од ваков калибар. Поточно, Факултетот за драмски уметности и Факултетот за музичка уметност, заеднички објавуваат списание од пошироката област на наш интерес. Идејата е на едно место да се презентираат актуелните истражувања поврзани со современите перформативни уметности и актуелната едукативна практика. Списанието е наменето за студентите, професорите, уметничкиот и научниот кадар на нашите факултети, како и на секој оној што го интересира едукацијата и перформативните уметности. Свесни сме дека станува збор за стручно списание со ограничена целна група, но тоа нè мотивира повеќе да создаваме нови броеви и да ги пласираме истите на денешната публика. Сметам дека еден од водечките потенцијали на ова списание е да биде платформа за афирмација на нашите студентите.

Како влијае меѓународната уредувачка политика на списанието?

Списанието има меѓународен управувачки одбор кој е составен од колеги од сродни институции од повеќе респектабилни универзитети од Европа и САД. Меѓународните уредници се застапени со свои трудови во списанието, со цел да се компарира нашата и нивната работа. Од друга страна пак, уредувачката политика се дефинира откако домашните уредници ќе го договорат предметот и тематите на интерес на бројот, па потоа заедно со меѓународните уредници се селектираат трудовите и се конципира бројот. Идејата на иницијаторите (јас како претставник на Факултетот за драмски уметности – Скопје и проф. д-р Соња Здравкова – Цепароска од Факултетот за музичка уметност – Скопје) беше да се креира списание со респектабилна содржина кое, благодарение на искуството на меѓународниот одбор, ќе може да се подготвува за посериозни исчекори кон создавање простор што ќе биде на исто рамниште со повеќето доминантни вака стручно-научни списанија од светот. Секој број на списанието, ова е трет по ред, има свои темати на проучување.

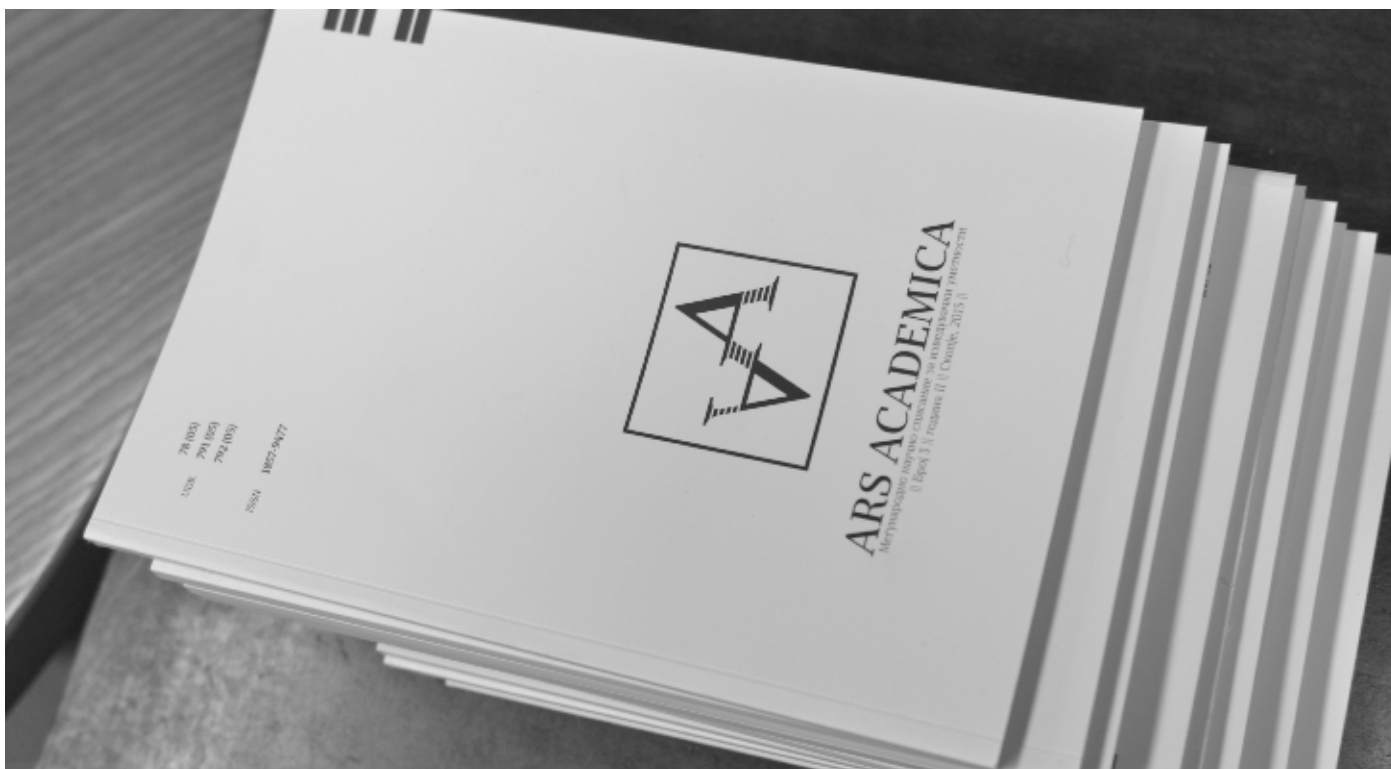

Во првиот број се концентриравме на едукацијата од областите на перформативните уметности. Во вториот, на современоста и уметноста, а третиот е малку поширок и се однесува на едукацијата во компарација со светските стандарди.

Како списанието *Ars Academica* ги обединува различните естетички и етички погледи на перформативните уметности?

Како што тоа го напомена главниот уредник на овој број, професорката Џепаровска, сите наши области на интерес ги поврзуваат перформативните уметности. Поточно, „една реплика, една арија, еден низ танцови движења не треба да замрат со завршувањето на нивната изведба, напротив, треба актуелно да продолжат да живеат преку дискусиите, анализите, толкувањата, различните ставови што е, имено, тенденција на ова списание“. (од воведниот текст на третиот број на списанието)

Марина Трајковска

СЕГА КОГА СУМ ДОМА

NOW THAT I AM HOME

Филм за еден стар панкер кој по долго време се враќа дома и се обидува повторно да и се приближи на својата ќерка која веќе одамна живее свој сопствен живот. Ова е приказна за простувањето и пропуштените животни шанси.

Is a film about an old punk who finally decided to return home – just as his daughter has managed to live her own life without a father. This is a story about forgiveness and missed life chances.”

ПЕТР ХОЈДА - ЛЕТОПИС

PETR HOJDA - LETOPIS

Филмот “Petr Hojda – Letopis” е портрет на познат чешки фотограф и камерман чие портфолио се состои од познати филмови од многу познати режисери, реализации на успешни реклами, видео клипови, спотови и изложби на фотографии. Овој документарен филм е создаден од страна на неговата ќерка Јана Хојдова. И покрај кратката минутажа, преку движечки слики и прекрасен пристап ни е доловен огромен дел од животот на Петер Хојда.

The film “Petr Hojda – Letopis” is a portrait of a famous photographer and camera-man. His portfolio consists of feature films by respected directors, realization of successful commercials, video clips, spots, and photo exhibitions. This documentary film is made by his daughter Jana Hojdova. Despite the short duration, through moving pictures and a beautiful approach this movie captured a huge part of the life of Petr Hojda.

Antenatalis

Надреалистичен филм за патот на човекот од раѓањето како биолошка единка, преку откривањето на светот и трансформацијата на телото во свесно суштество, па сè до неговото „умирање“ во општествените улоги и продолжувањето на биолошкиот круг.

Калија Киселички

Antenatalis

A surrealistic film about the path of the man from the birth of one biological entity, through the discovery of the world and the transformation of the body into a conscious being, until his “dying” in social roles and the continuation of the biological cycle.

Kalija Kiselichki

ПРЕД ИЗВЕСНО ВРЕМЕ

Ќе остане ли тагата во нас, ќе остане ли долго? Филмот на Стела Пелин плови низ душевната состојба на една девојка, угушена од тагата по својата изгубена љубов. Овој филм допира до сите нас кои веруваме во љубов, веруваме во она што се вика вистинска среќа, единствена среќа. Патува таа, патуваме и ние. Се движиме и, на крајот, застануваме пак на истото... Кај е ми е љубовта?

WHILE AGO

Will the sadness stay in me; will it stay for a long time? Stela Pelin's film floats through the mental condition muted by the fantasies of a girl who is grieving for her lost love. This film touches all of us who believe in love, believe in we call real happiness. She keeps traveling, we are traveling along with her. We are traveling and at the end we stop at the same point... Where is my love?

РАМНОТЕЖА

От како Дарија ќе даде отказ на работа, во нејзиниот живот не се случува ништо особено. Изгубена на пола пат, сред раскрсница, се обидува да се пронајде самата себеси, да ја удави депресијата во дрога и алкохол, но сепак не успева. Филмот завршува со истата Дарија, се уште во непроменета состојба.

EQUILIBRIUM

After Daria quits her job, nothing special happens in her life. She is lost on a halfway, in the middle of a crossroad, she is trying to find herself, to drown her depression into drugs and alcohol, but still she doesn't manage it. The film ends with the same Daria, in the same situation as in the beginning.

Мона Паскалова

Mona Paskalova

НЕ СЕ КЛАДИ НА ЕНГЛЕЗИ

ФАКУЛТЕТ ЗА ДРАМСКИ УМЕТНОСТИ - ЦЕТИЊЕ
FDA - CETINJE

На англиските кладилници им се случува „дупло дно“ (доколку насловот се сфати буквално), затоа што, покрај редовната претстава во МНТ – „Не се клади на Енглези“, на Скомрахи ни гостуваше и една црногорска верзија, работена по истиот текст од српскиот автор Владимир Ѓурѓевиќ, кој постигнува огромен успех и популарност на овие простори, и чудно е како до сега не го забраниле! И покрај тоа што актерите беа студенти, тоа не можеше да се забележи - одиграа професионално. Не можеше да се забележи ни тоа дека се од Црна Гора - воопшто не беа „мрзливи“ на сцена (можеби полетот на нашата Академска сцена ги понесе...), туку напротив, живи, активни, внесени во приказната, но и сконцентрирани да ја слушаат публиката која постојано ги прекинуваше со своето смеење. Можеби гледачите не можеа да препознаат дилеми како на Хамлет, измами како на Тартиф, донкихотовска борба или некоја трагична вина на лик, но затоа, пак, успеаа да се препознаат себеси и своето опкружување, а тоа е често полн погодок. Секојдневни ликови, настани, проблеми, а сепак, сето тоа на многу невообичаен начин полн со (намерни) случајности, ја направи претставата едноставна (но не и проста) по форма, а сложена (но не тешко разбирлива) во суштина. Гледавме претстава која говори за, навидум, големиот порок на денешницата - кладилницата, но во неговата позадина е пријателството на „тројцата мускетари“, кое е поголемо од се и е над се.

Горјан Аревски

DON'T BET ON ENGLISHMEN

The English betting stores are having a “double bottom” (if the title is comprehended literally), because aside from the regular show at MNT - “Do not bet on Englishman”, at Skomrahi, we also have the guests from Montenegro with their version based on the same play. The Serbian author Vladimir Gjurevic achieved great success and popularity in this region, and it's weird that they haven't forgotten him yet. Although the actors are students, it couldn't be noticed – they performed as real professionals. Also, it could not be noticed even that they are from Montenegro – they were not at all “lazy” on stage (we guess they were encouraged by our Academic scene...), they were alive, active, they were inside of the story, but also focused to hear the audience who was laughing all the time. Perhaps the audience couldn't recognize the Hamlet's problem, Tartif's fraud, Don Kihot's fight or some character's tragic guilt, but they/we managed to recognize ourselves, and that is full shot. Ordinary characters, events, problems, and still, all that on a very unusual way, full with intentional coincidences, made the performance simple, but also complex. We watched a performance that seems like talking about the great prophet in this century – betting stores, but actually is talking about “three musketeers”, and their friendship that is bigger and more important than everything.

Gorjan Arevski

COLOR GRADING

ДРАГАН ШИША DCE - ЗАГРЕБ

DRAGAN SHISHA - DCE ZAGREB

DIGITAL CINEMA PACKAGING

Како искусен директор на фотографија и color grader, Драган Шиша, сопственик на пост продукциската кука Digital Cinema Environment, одржа работилница, а , воедно, и предавање насловено “Color grading, digital cinema packaging”. Поспаните студенти од Факултетот за драмски уметности имаа да можност да слушнат исклучително добро предавање, потрепено со практични примери за магијата на филмската пост-продукција.

Господинот Шиша го започна предавањето со совети за тоа како студентите да го извлечат максималниот квалитет од снимениот материјал во постпродукциската фаза, наместо да се изгубат во техничкиот хаос од морето најразлични филмски формати поврзани со сликата и тонот. Главниот дел од предавањето беше темата Color Grading или додавање и одземање бои и сенки на филмската слика. Предавањето беше поткрепено и со кратка презентација на софтверот Da Vinci Resolve, најефикасниот софтвер за Color Grading кој постои уште од 1984 година, проследено со стручно „упатство за употреба“ и неколку „занаетски трикчиња“.

Ајдин Ислами

The experienced director of photography and color grader, Dragan Shisha, and also owner of post production house Digital Cinema Environment . He organized workshop, and at the same time a lecture named “Color grading, digital cinema packaging”. The sleepy students from the Faculty of Dramatic Arts had the opportunity to hear very good lecture, twitching with practical examples of the magic of film post-production. Mr. Shisha started

the lecture with advices for the students hot to extract the maximum quality of the footage in post-production phase, instead of getting lost in a sea of chaotic technical different film formats associated with the image and tone. The main part of the lecture was the topic Color Grading or adding and subtracting colors and shades of the film image. Also there was a brief presentation of the software Da Vinci Resolve, most efficient software for Color Grading that exists since 1984, followed by vocational “manual” and several “sophisticated tricks.”

Ajdin Islami

МОЛИЕР

ФАКУЛТЕТ ЗА ДРАМСКИ УМЕТНОСТИ - ПРИШТИНА

„Пишувањето е како проституција. Прво го правиш за љубов, после за неколку другари и на крај за пари.“ - Молиер.

Сепак Молиер заборава една важна работа, дека неговите карактери и комични ситуации им помагаат на многу актери да ги покажат своите одлични вештини, а на публиката да се соочи со својот сопствен одраз.. Тој во неговите драми често се занимава со исмевање на општествени типови кои и во денешно време функционираат, па, не случајно и оваа година гостите од Приштина, со колаж сцени од Молиер, го покажаа својот потенцијал. Преку комичните ситуации се поврзаа со публиката која им возврати со смеа и аплауз.

Артин Селмани

FDA - PRISHTINA **MOLIERE**

But Moliere forgets one significant thing, that his characters and comical situations gives to actors a lot of space to express their great skills, on the other side to the public, facing their own reflection. In his plays he often deals with mocking the social types which in this time function as well, so not accidentally this year the guests from Prishtina, with a collage scenes from Moliere, showed their potential. Through comical situations created a connection with the public who counteracted with laugh and applause.

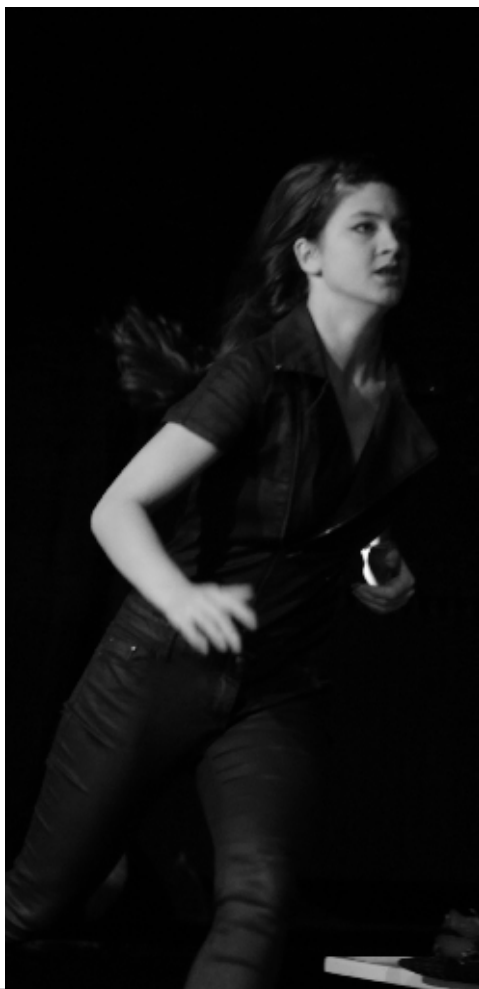
Artin Selmani

“Writing is like prostitution. First you do it for love, and then for a few close friends, and then for money.” - Moliere.

CREEPS

„Крипс“ е претстава која се бави со многу интересен проблем, нашата борба на живот и смрт со цел да успееме според дебилните стандарди кои ни ги поставува општеството - за да се почувствува дека си успеал во животот, на пример, треба да се појавиш на телевизија. Самата претстава е, всушност, кастинг за ТВ водителка, а ликовите се водителот на кастингот и трите девојки коишто конкурираат за водителското место. Секоја од нив си го носи својот тежок животен багаж со себеси: првата доаѓа од провинција, втората од сиромаштија, а третата од сенката на својот познат родител. Во текот на „кастингот“ е претставена нивната „гладијаторска“ борба за „успех“ т.е. добивањето работа во телевизиската емисија, но на крајот се испоставува дека, всушност, нивната борба е емисијата - работното место не постои. Многу моќна критика кон модерното општество и кон тоа што сè луѓето уживаат да гледаат. Во играта е вклучена и публиката, што е многу интересно, бидејќи се добиваат вистински реакции, а публиката има чувство како да се наоѓа во студио во кое се снима емисија во живо.

ФДУ - ЦЕТИЊЕ

„Creeps“ is a performance that shows very interesting society problem, out fight on life and death with purpose to succeed by the moronic standards that are posed by society. For example to feel like you made in life you must be on TV. Actually the performance is a casting for a TV hostess and the characters are the host of the casting and the three girls that are competing for the job. Every girl has her own personal life baggage with her. The first one is coming from the country, the second one from poverty and the third one from the shadow of her successful father. Their “gladiator fight” for success is shown during the casting but actually at the end it’s shown that working position does not exist it’s just an episode for the TV show. It’s a very powerful critic towards modern society and towards people pleasure of watching crap TV. It’s really interesting that the audience is also included in the game because of their objective reactions and that’s why the audience has got a feeling that they are in the TV studio.

БЕЛА ЦРТА

Овој филм ни ја доловува страста, онаа страст која се претвара во оган, искра пред колапс. Можеш ли да продолжиш со новата љубов, кога старата ќе ти се појави на врата? Измешани чувства, поматен разум, конфузија... на пола пат меѓу себе, него, неа... пак истото и старо, искинато минато... но најбитно од сè, свое.

WHITE LINE

Тhis films captures passion, one that turns into fire, spark before collapse. Can you move on with the new love, when the old one appears on your door? Mixed feelings, shattered mind, confusion... on a halfway of him, her... on the same and old, torn past, but the most important, it's her own.

СРЕЧКО

Инцест, убиство или, сепак, пронаоѓање на себеси во вистинска смисла на зборот? Филмот ја опишува трагичната матрица на ликот Среќко, кој има сексуални чувства кон својата сестра. Сестрата на Среќко заминува во Сараево заради својот дечко, а тој, надвладеан од чувствата, тајно заминува по неа. Неможејќи да се совлада, Среќко го убива дечкото на сестрата. Крајот ни носи тешко, психолошко прашање, давајќи ни вистинска слика за нивните взаемни чувства, чувствата помеѓу брат и сестра и нивната страст.

SRECKO

Иncest, murder or finding yourself in the right sense of the word? The film describes the tragic matrix of the character Srecko, who has sexual feelings for his sister. Srecko's sister goes to Saravo, he overwhelmed by his feeling, secretly goes after her. There, reveals his feelings, he kills her boyfriend. The end brings us hard, psychological question, it gives us real picture of their feeling for each other, feelings between sister and brother, their passion.

РЕФЛЕКЦИЈА НА САМИОТ СЕБЕ

Дали сеќавањата се она што нè прави живи? Дали сето она што го нарекуваме „минато“ нè прави исполнети со надеж? Овој краток документарец нè води во сеќавањата на еден филмација, неговата младост, неговата сакана, другарите. Ни раскажува за Сараево пред и за време на војната, неговата замисла за живот, дрогата и алкохолот, неговата тага од загубата на цел еден живот.

SELF REFLECTION

Аre the memories make us alive? Is all that we call "past" makes us filled with hope? This short documentary takes us in the memories of the past. His youth, when he was with his loved one, his friends. He describes us for Saraveo, his prospect for a lif, drugs and alcohol, his sadness for all that.

ТАКСИСТ

Љни говори за тоа колку ниската самодоверба, може да нè доведе до несакани последици, па дури и заради еден обичен телефонски повик. Филмот ни дава до знаење дека љубомората потекнува од самите нас, дека ни ја „гњави главата“, ни го открива лошото „јас“, а најлошо од сè, прави да не ја спознаваме границата меѓу реалноста и илузијата.

TAXI DRIVER

Jealousy, self confidence or confidence? This film is telling us how can the low self confidence take us to unwanted consequences from just one calling. The film gives us the knowledge that the jealousy is from us, it tortures our head, reveal the bad “Me”, the worst of all, makes us to not knowing the difference between reality and illusion.

СЕ ЈАВИ ТВОЈОТ ЉУБОВНИК

„Се јави твојот љубовник” нè води во една, за нас, доста позната ситуација. Мажот се соочува со својата жена која има љубовник. Постојано свесен за нејзиното неверството, мажот се измачува себеси со милион „филмови” во главата, сè додека не реши да превземе нешто во врска со тоа, односно, сè додека не ја убие. Овој филм ни говори за тоа како навредената и потценетата љубов може да се претвори во омрза.

Мона Паскалова

YOUR LOVER CALLED YOU

“Your lover called your” takes us in one, for all of us, very familiar situation. The husband is facing with his wife who has a lover. Aware of that, all the time, he is torturing himself with million “movies” in his head, until he decides to take something about that, and he kills her. This film is talking about how can love became hatred.

Mona Paskalova

ЌЕЉАВАТА ПЕЈАЧКА

Како што е редот, кога зборуваме за театарот на апсурдот, основната тема на „Ќелавата пеачка“ не е веднаш видлива. Многумина сугерираат дека тоа е израз на залудноста на смислена комуникација во современото општество. Се добива впечаток дека ликовите не се ни слушаат меѓусебно во нивните максималните обиди да се направи сопствениот глас да биде слушнат. Во претставата на актерите од Љубљана (не)комуникацијата беше сведена само на односот во и меѓу двата пара во една огледална перспектива. Колку и да се јонесковите ликови испразнети од карактер, актерите од Љубљана покажаа вистинска мајсторија во начинот на кој успеаа да ја индивидуализираат и очовечат нивната механичност.
Mona Paskalova

As it's the order, when we are talking about the theatre of the absurd, the underlying theme of “The Bald Singer” is not immediately visible. It gives us the impression that the characters are not even listening to each other in their frantic efforts to make their own voices to be heard. In the performance of the actors from Ljubljana the (non) communication is just in and between two couples in one reflected perspective. Besides Jonesko's characters are decaracterised, the actors from Ljubljana showed us real professionalism in the way they managed to humanize and individualize their mechanical attitude.

Mona Paskalova

МАЛО МЕЧЕ

Ф

илмот „Мало мече“ ни прикажува многу чест, фамилијарен проблем. Мајката на Јурица постојано му прави притисок дека брат му, кој живее во Африка, е поуспешен од него. Поради тоа, таа превзема одговорност да смени нешто во врска со својот син, па му носи девојка. Јурица, знаејќи дека мајка му никогаш нема да го сфати, глуми пред мајка си дека Јелена му се свиѓа. Филмот ни говори за семејните односи, за амбициите на мајката која толку многу се труди да ја издигне својата функција во семејството.

LITTLE BEAR

T

he film “Little bear” gives us frequent, family problem. Mother of Jurica always makes him pressure with his brother who lives in Afrika and is more successful than him. Because of that, her mother decided to do something about her son, so she brings to him a girl. Jurica, knowing that his mother will never going to understand him, acts in front of her that he likes the girl. The film is telling us about the family relationships, ambitions of the mother who is trying to hard puting up her function in the family.

МИНУС ЧЕТИРИ

П

олициецот се става на местото на жртвата која седи во кола со бомба. Хуманост или сопствен проблем? Овој филм ни ја доловува психолошката состојба на полицаецот до мигот кога ќе ја запали колата и бомбата ќе експлодира.

MINUS FOUR

T

he policeman puts himself into the victim's place in a car where is a bomb. Humanity or personal problem? This film captures the psychological situation of the policeman, until the moment when he turn on the car and the bomb will explode.

ПРИКАЗНАТА ЗА МЕРИ

К

раток филм кој не води во сеќавањата за Мери. Мери е девојка која ја знаат сите во Сплит, ја знаат по нејзиниот талент за слушање туѓи проблеми. Мери го наоѓа мажот од соништата, оној кој го чекала сиот свој живот, но нејзиниот морнар по кратко време заминува на море. Мери не го гледа никогаш повеќе, бидејќи умира од срцева болест. Спликаните тагуваа по неа, велејќи дека Сплит не е истиот град без Мери. Мона Паскалова

THE STORY ABOUT MARY

S

hort film that is taking us in the memories for Mary. Mary is a girl who is well known in Split for her goodness in listening the problems of other people. Mary meets the man of her dreams, the one that she was waiting for all her life, but her sailor after a while goes on a sea. Since then, she never see him again, because she dies from heart disease. The people of Splir were sad about her, telling that Split is no longer what was used to be without Mary. Mona Paskalova

СОВРШЕНО УБИСТВО

THE PERFECT KILLING

Овој филм ни дава слика за сериски убиец, кој не остава никаква трага. Случајниот минувач низ шумата е неговата последна жртва. Но, во локалниот ресторан, серискиот убиец ќе се препознае во едно дете и за првпат ќе покаже емоција. Му го дава пиштолот на детето, а тоа му го става пиштолот на слепоочница.

Тhe film “Little bear” gives us frequent, family problem. Mother of Jurica always makes him pressure with his brother who lives in Afrika and is more successful than him. Because of that, her mother decided to do something about her son, so she brings to him a girl. Jurica, knowing that his mother will never going to understand him, acts in front of her that he likes the girl. The film is telling us about the family relationships, ambitions of the mother who is trying to hard putting up her function in the family.

ДЕТЕТО

THE KID

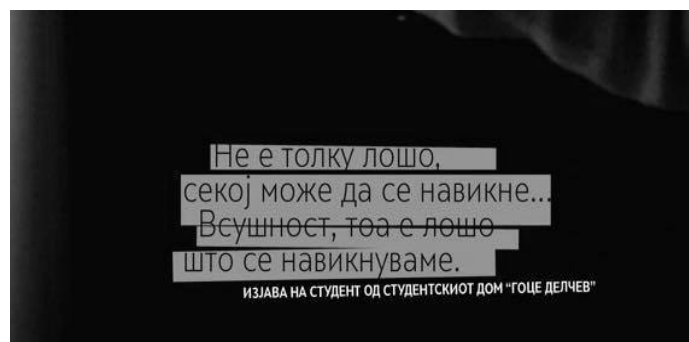
Полицејсот се става на местото на жртвата која седи во кола со бомба. Хуманост или сопствен проблем? Овој филм ни ја доловува психолошката состојба на полицаецот до мигот кога ќе ја запали колата и бомбата ќе експлодира.

Тhe policeman puts himself into the victim's place in a car where is a bomb. Humanity or personal problem? This film captures the psychological situation of the policeman, until the moment when he turn on the car and the bomb will explode.

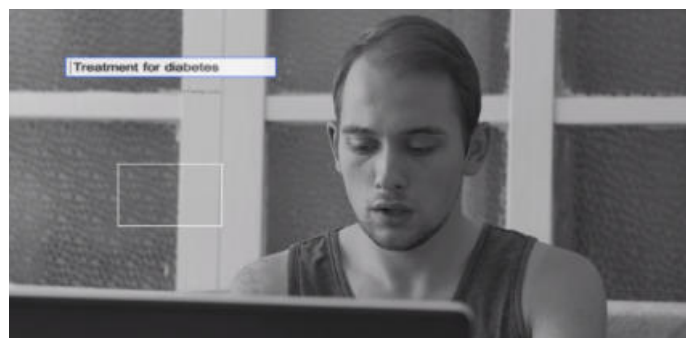
ДЕЦЕИТ

Дејан Смилески според сценариото на Артин Селмани направи урнебесна комедија за еден човек кој е жртва на новиот здравствен систем, што испраќа смс пораки до пациентите. Добивањето на погрешната порака со дијагноза дијабетис го преплашува и го води неговиот лик до комплетно лудило. Откритието дека неговата девојка го изневерува е кулминацијата на дејството, каде ликот единствениот излез го гледа во самоубиство. Актерите имаат предизвик да глумат без дијалог тоа го прават одлично комичниот ефект се добива од самата глума. Бизарните идеи за самоубиство се аналогни на бизарноста на системот.

DECEIT

Dean Smileski with the screenplay by Artin Selmani makes a hilarious comedy about a man who is a victim of the new health system, which sends text messages to patients. Getting the wrong diagnose message that he has diabetes scares him and leads his character to complete insanity. The discovery that his girlfriend is cheating on him is the climax of the film that leads his to think that suicide is the only way out. The actors managed well with the challenge to act without dialogue that leads to the great comical effects. The bizarre ideas about suicide are analog to the bizarre system.

ЗЕЛЕНА ХРАНА ЦРНИ СИДОВИ

Документарниот филм на Сандра Ѓоргиева го прикажува ужасот што владее во студентскиот дом „Гоце Делчев“, односот на студентите што престојуваат таму, нивната пасивност и страв од управата на домот. Во овие времиња особено е ризично да се зборува на оваа тема, бидејќи сите ние, особено студентите, се навикнуваме на условите и молчине. Но историјата покажува дека овие теми се оние клучните што успеваат да иницираат промена во општеството. Филмот ги згрози и им ги отвори очите на оние кои немо молчеле, но и даде надеж дека се уште постојат млади индивидуалци кои не се плашат да „прозборат“ и да се побунат против системот. Популарноста на филмот расте од ден во ден преку социјалните мрежи. Гостувањата на фестивали, а особено неговото прикажување во официјалната селекција на Сараевски филмски фестивал, овозможи нашиот локален проблем (срам) предизвика реакции во целиот регион.

GREEN FOOD BLACK WALLS

Sandra Gjorgieva's documentary film shows the horror in the dormitory "Goce Delchev", the ratio of students who reside there, their passivity and fear of the management of the home. In these times it is particularly risky to talk about this subject because we all, especially students, are getting used to the conditions and silenced. But history shows that these topics are the key ones that manage to initiate a change in society. The film shudder and open the eyes of those silent, and gave hope that there are still young individuals who are not afraid to "speak" and to rebel against the system. The popularity of the film grows day by day through social networks. Tours of festivals and especially the display in the official selection of the Festival Sarajevo filmki enabled our lokalnen problem (shame) cause reactions in the region.

НА ТОЧАК

„Критична маса е единственото здружение кое има за цел да ја зголеми свесноста за велосипедите и урбаниот велосипетизам во Скопје. Горјан Атанасов, вклучувајќи се во здружението, решава неговата порака да ја пренесе преку медиумот што најмногу го познава, филмот. Документарецот ги прикажува индивидуалните приказни и искуства на скопските точакции кои секојдневно се соочуваат со секаков вид предизвици и проблеми за да стасаат со точак од точката А до точка Б. Покрај тоа, во филмот се третира и прашањето за создавањето, развивањето и значењето на критичната маса луѓе, кои можат да извршат влијание во заедницата.

ON BIKE

„Сritical mass“ is the only movement that has the goal to raise awareness for bicycles and urban bicycling in Skopje. Gorjan Atanasov joined the movement and decided to convey his message through the medium that is the most familiar for him, the film. The documentary presents the individual stories and experiences of the local cyclists who have to deal with daily challenges and problems in order to reach from point A to point B by bike. In addition, the film deals with the issue of the beginning and the importance of developing a critical mass of people who can make an impact in the community.

ОДМАЗДА

Вежбата на Михаил Димитров и Андреј Георгиев, по предметот дигитална пост-продукција, го сместува Жан Клод Ван Дам на приемен испит на ФДУ - местото каде сите посакуваат да студираат, но не сите успеваат. Низ трагикомичниот пристап направена е реконструкција на приемиот, карактерите на ликовите се акцентирани и ишчашени, но веднаш препознатливи и блиски за оние кои некогаш застанале на сцена пред комисија. Еднаш одбиениот Жан Клод Ван Дам решава повторно да се појави на приемиот испит, но сега со поинаква цел и мотивација – ОДМАЗДА. Фокусот на филмот е на визуелните ефекти, а особено интересно е нивното користење за прикажување на внатрешниот живот на ликот.

REVENGE

Мikhail Dimitrov's and Andrey Georgiev's etude for the subject digital post-production puts Jean Claude Van Damme on the entrance exam to the FDA – the place where everybody wants to study, but not everybody manage enter. The film uses a tragicomical approach to make a reconstruction of the entrance exam. The twisted characters are instantly recognizable for the ones who have stood on stage in front of a jury. Once rejected Jean Claude Van Damme decides once again to go on the exam, but now with a different purpose and motivation - REVENGE. The focus is on visual effects, particularly interesting is their use to display the inner life of the character. Marina Trajkovska

ДЕЗДЕМОНА

ADU - ZAGREB

DESDEMONA

„Дездемона“ на американската писателка Паула Вогел, низ „back stage“ приказната за шекспировата Дездемона, ги покажува трите основни женски принципи, поточно, трите принципи на кои жените биле „осудени“ низ историјата. Првиот е таканаречениот принцип на „златниот кафез“ – таа има општествен статус, но нема финансиска и лична слобода;

Вториот е „мојата плата“ – жената нема слобода, но има финансиска надокнада, работејќи како слугинка;

Третиот принцип е проституцијата – има финансиска слобода, независна е и благодарение на тоа ја има својата слобода.

Драмата кај Паула Вегел е во тоа што секој од тие три женски принципи се чита себеси како несрекен, бидејќи би сакал да го има она што го има некој друг(а). Дездемона ја посакува слободата на проститутката, слугинката Емилија посакува љубов, а проститутката Бјанка срекен брак.

„Desdemona“ is a play by the American female author Paula Vogel. Through a backstage story from the Shakespeare's Desdemone, it shows the three basic female principles, the ones that the women were fated from, through the history.

The first one is the principle of the 'golden cage' - she has a social status, but she has no financial or private freedom.

The third principle is 'my salary' - the woman has no freedom, but instead of that she has a financial support, working as a maid.

The third principle is the prostitution - she has a financial support, she is independent and regarding this fact, she has her freedom.

The drama in Paula Vogel's play arises from the three principles, each of them reading itself as an unfortunate, wishing for the things that someone else has. Desdemona desires the freedom of the prostitute, Emile - the maid is seeking love, and the prostitute Bianca wishes a lucky marriage.

РЕАЛИЗАЦИЈА НА БИЛТЕН

Марина Трајковска | Артин Селмани | Калија Киселички | Мона Паскалова |
Горјан Аревски | Емилија Спасовска | Александар Ивановски
проф. Маја Стевановиќ

ФОТОГРАФИИ

Бранко Аврамовски | Александар Ристески | Марко Димитревски | Кристијан
Караџовски

ДИЗАЈН

Михаил Димитров | Марина Трајковска

REALISATION

Marina Trajkovska | Artin Selmani | Kalija Kiselicki | Mona Paskalova | Gorjan Arevski
| Emilija Spasovska | Aleksandar Ivanovski | Saso Kokalanov | Ajdin Islami
prof. Maja Stevanovic

PHOTOGRAPHY

Branko Avramovski | Aleksandar Ristevski | Marko Dimitrevsi | Kristijan Karadzoski

DESIGN

Mihail Dimitrov | Marina Trajkovska

Факултет за драмски уметности - Скопје
Faculty of dramatic arts - Skopje

Министерство за образование и наука
на Република Македонија
Ministry of education and science of
Republic of Macedonia

Министерство за култура
на Република Македонија
Ministry of Culture of
Republic of Macedonia

Универзитет "Св. Кирил и Методиј" во Скопје
Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Macedonia

ФАКУЛТЕТ ЗА ДРАМСКИ УМЕТНОСТИ - СКОПЈЕ
Руѓер Бошковиќ бр. 22 1000 Скопје
тел. +389 2 306 11 88
www.fdu.ukim.edu.mk
декан: вон.проф.м-р.Лазар Секуловски

FACULTY OF DRAMATIC ARTS - SKOPJE
Ruger Boskovic 22 1000 Skopje
tel. +389 2 306 11 88
www.fdu.ukim.edu.mk
dean: asoc. prof. Msc.Lazar Sekulovski